

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-522661-II/06/PS

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa, 31. VII. 2012.

Pan
Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich w kilku wystąpieniach kierowanych do Ministra Sprawiedliwości poruszał kwestie związane z dochodzeniem roszczeń regresowych przysługujących Skarbowi Państwa na podstawie art. 557 K.p.k.

W kolejnych uzyskiwanych odpowiedziach, Rzecznik był informowany o stanowisku w powyższej kwestii, jak również o prowadzonych w tej sprawie działaniach.

I tak w piśmie z dnia 21 maja 2008 r. nr DSP-I-5006-182/08 Rzecznik uzyskał informacje, iż w wyniku konsultacji przeprowadzonych w poszczególnych komórkach organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwie Finansów, Ministerstwie Skarbu Państwa, Krajowej Radzie Sądownictwa, Rządowym Centrum Legislacji i Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa nie doszło do ujednoczenia interpretacji oraz usunięcia trudności w praktycznym stosowaniu art. 557 § 1 i 2 K.p.k., a wręcz przeciwnie - nastąpiło dalsze różnicowanie stanowisk w odniesieniu do istotnych kwestii dotyczących roszczeń regresowych.

Jak wynikało z powołanego pisma, w ówczesnym Biurze Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej miały zostać podjęte prace nad projektem nowelizacji przepisów regulujących kwestie związane z wprowadzeniem instytucji roszczenia regresowego przysługującego Skarbowi Państwa wobec osób, które swoim bezprawnym działaniem spowodowały niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niewątpliwe niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie.

Z kolei pismem z dnia 17 grudnia 2008 r. Rzecznik został poinformowany, że projekt nowelizacji opracowany na podstawie założeń przygotowanych w

Prokuraturze Krajowej, zostanie skierowany do uzgodnień wewnętrznych w I kwartale 2009 r.

Następnie, pismem z dnia 6 listopada 2009 r., nr DL-P-I-0761-17/09 poinformowano Rzecznika, że w Ministerstwie Sprawiedliwości podjęto prace legislacyjne mające na celu nowelizację przepisów art. 557-558 K.p.k. zmierzającą między innymi do usunięcia problemów interpretacyjnych występujących na gruncie obecnych uregulowań. Ostateczny kształt tych regulacji miał zostać opracowany przy udzielenia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego utworzonej przy Ministrze Sprawiedliwości.

W przedmiotowej sprawie Rzecznik skierował kolejne pisma do Ministerstwa Sprawiedliwości (w dniach: 6 września 2009 r., 16 kwietnia 2011 r. i 12 października 2011 r.) zawierające prośby o udzielenie informacji o dalszych pracach prowadzonych w omawianym zakresie. Odpowiedź na te pisma do tej pory nie wpłynęła jednak do mojego Biura.

Jak wynika z projektów nowelizacji Kodeksu postępowania karnego dostępnych na stronach Sejmu RP, Ministerstwa Sprawiedliwości i Rządowego Centrum Legislacyjnego, obecnie nie są projektowane zmiany legislacyjne w art. 557 i 558 Kpk.

Należy przy tym zauważyć, iż jak wynika z publikacji w mediach (np. w artykule „Coraz więcej musimy płacić za pomyłki stróżów prawa” autorstwa Agaty Łukaszewicz zamieszczonym w dzienniku „Rzeczpospolita” z dnia 5 maja 2012 r.) łączna suma odszkodowań zasądzanych przez sądy na podstawie art. 552 Kpk rośnie. W publikacji tej podano, iż w roku 2009 r. za niesłuszne skazanie, aresztowanie, zatrzymanie i stosowanie środków zabezpieczających sądy przyznały uprawnionym odszkodowania i zadośćuczynienia w łącznej wysokości 5,3 mln zł, w 2010 r. - 11,3 mln zł, zaś w 2011 r. - 14,5 mln zł. Kwoty te obciążają oczywiście Skarb Państwa. Orzeczenia uznające roszczenia zapadają niekiedy w głośnych sprawach (np. z tytułu niesłusznego zatrzymania byłego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji).

Także kwoty zasądzone na rzecz uprawnionych są coraz wyższe (rekordowe przekroczyły pół miliona złotych - np. na rzecz byłego funkcjonariusza Policji z P .) .

Powyższe okoliczności skłaniają mnie do ponownego zwrócenia się do Pana Ministra z prośbą o przeanalizowanie potrzeby nowelizacji art. 557 K.p.k. pod kątem doprecyzowania zawartych w nim uregulowań w celu ułatwienia dochodzenia przez Skarb Państwa roszczeń regresowych oraz o poinformowanie o zajęтым stanowisku i ewentualnie podjętych działaniach.

Łezuz wyneru szesulcu
Żewo Jijou